

Miljø- og Fødevareministeriet

NaturErhvervstyrelsen

Enhed/initialer: Miljø & Biodiversitet/lovn/

Sagsnr.: 15-4112-000006

29. juli 2015

Notat

Høringssvar – Udkast til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2015/2016

1. Baggrund

Bekendtgørelsen udstedes årligt, og dækker perioden 1. august 2015 – 31. juli 2016. Bekendtgørelsen indeholder kvælstofnormerne, der indgår i beregningen af jordbrugsvirksomhedernes samlede kvote for kvælstof i planperioden.

Bekendtgørelsen fastsætter de kvælstofnormer for afgrøder, der skal gælde frem til en ny bekendtgørelse i medfør af en ændret gødskningslov kan træde i kraft. Bekendtgørelsen indeholder derfor minimale ændringer

I bekendtgørelsen får kornafgrøder, der anvendes til foder, industrielle formål og eksport, som følge af en teknisk beregningsændring, en lidt højere norm, og resten af afgrøderne en lidt lavere norm.

Normreduktionsprocenten er for planperioden 2015/2016 beregnet til 20,34 %.

Brødhvedearealet er beregnet med udgangspunkt i reduktionsprocenten, og arealet udgør for planperioden 2015/2016 39.792 ha. Ansøgninger skal som noget nyt indsendes elektronisk til SEGES. Ansøgning kan ske fra den 11. august 2015.

Bekendtgørelsen har været i offentlig høring i perioden fra den 9. juli 2015 til den 22. juli 2015 hos en bred kreds af foreninger og organisationer. Følgende har afgivet bemærkninger:

- Bæredygtigt Landbrug
- Landbrug & Fødevarer og SEGES (et samlet høringssvar)

2. Generelle bemærkninger

Høringsfristens længde

Landbrug & Fødevarer og SEGES finder det beklageligt, at bekendtgørelsen er sendt i høring med en kort frist og kort tid inden ikrafttrædelse

NaturErhvervstyrelsen skal beklage den korte høringsfrist, og har taget bemærkningen ad notam.

Udfasning af normer og sammenhæng med bekendtgørelsen

Landbrug & Fødevarer og SEGES finder det besynderligt, at der fastsættes regler med yderligere reducerede normer, når det politisk er slået fast, at normsænkninger skal aftrappes hurtigt, og helt fjernes fra 2017. I den forbindelse imødeser Landbrug & Fødevarer og SEGES en opjustering af normerne, der kan være i kraft til gødsningen i foråret 2016, og pointerer, at det er vigtigt, at den reviderede bekendtgørelse gældende fra 1. februar 2016 foreligger så tidligt som muligt, så det bliver muligt at korrigere jordbrugers gødningsplaner for 2015/2016 herfor.

NaturErhvervstyrelsen har noteret sig bemærkningen og vil bestræbe sig på, at der i forbindelse med ændringer af reglerne er klarhed om de nye regler på et så tidligt tidspunkt som muligt.

Normreduktionsprocenten, mv.

Landbrug & Fødevarer og SEGES mener, at det er direkte forkert, når der under beskrivelsen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser står, at idet kvælstofmængden til landbruget er den samme som i sidste planperiode, er der ikke tale om yderligere økonomiske tab. Landbrug & Fødevarer og SEGES begrundet dette med, at undergødsningen vokser år for år på grund af bedre sorter mv., og at dette medfører et forøget tab pr. år.

NaturErhvervstyrelsen bemærker, at vurderingen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser sker med afsæt i, at der ikke med bekendtgørelsen er sket nogen ændring i metoden for beregning af normerne. Der tages ved konsekvensvurderingen således afsæt i en vurdering af om der med bekendtgørelsen sker nogle ændringer af reglerne, der medfører en direkte forbedring eller en forringelse af de produktionsmæssige forudsætninger.

Bæredygtigt Landbrug kritiserer bekendtgørelsens længde, som menes at være et udtryk for en kompliceret regnearksberegning, som beskriver, hvor meget kvælstof dansk landbrug tilføjer vandmiljøet.

Bæredygtigt landbrug påpeger, at det økonomiske optimum, hvortil NaturErhvervstyrelsen for planperioden 2015/2016 har beregnet en normreduktion på 20,34 %, er et relativt begreb, da det økonomiske optimum ikke tager udgangspunkt i plantens kvælstofbehov.

NaturErhvervstyrelsen vurderer, at bemærkningerne vedrører indholdet af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. NaturErhvervstyrelsen har noteret sig organisationens bemærkninger.

Bæredygtigt Landbrug bemærker endvidere, at gødningstildelingen bør justeres efter et ligevægtsprincip, som defineres ved en afgrødes maksimale kvælstofoptag og hvor den enkelte bedrifts gødningskvote, kun er begrænset af et fastlagt beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til miljøet. Beskyttelsesniveauet skal være målrettet og fastlægges ud fra videnskabelige målinger. NLES-modellens anvendelse i forbindelse med konkrete miljøgodkendelser af husdyrbrug, miljøministeriet fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevand gennem dræn og en konkret case, hvor Aarhus Universitet-DCE på en enkelt bedrift bl.a. har undersøgt effekten af et minivådområde, fremføres af Bæredygtigt Landbrug som eksempler på, hvordan et beskyttelsesniveau, kan fastsættes på baggrund af videnskabelige målinger.

På denne baggrund opfordrer Bæredygtigt Landbrug til, at der fremsættes et lovforslag "lov om målinger i dansk landbrug", hvor modelberegninger fastsætter beskyttelsesniveauet for ni-

trat, ammoniak og svovlbriener. I det omfang, at konkrete valide målinger, kan dokumentere at beskyttelsesniveauerne overholdes, fritages landmænd for efterlevelse af yderligere krav.

NaturErhvervstyrelsen vurderer, at bemærkningerne vedrører indholdet af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. NaturErhvervstyrelsen har noteret sig organisationens bemærkninger.

Behov for dispensationsmuligheder

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at de nuværende gødningsregler vanskeligt spiller sammen med de klimatiske varierende produktionsvilkår, som f.eks. problemer med havrerødsot og behov for eftergødskning visse steder som følge af ekstreme nedbørsmængder.

NaturErhvervstyrelsen vil i forbindelse med ændring af gødningsloven se på muligheder for at tilpasse reglerne.

3. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser/bilag

Til § 2

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at det bør være muligt at tilmelde sig Register for Gødningsregnskab frem til fristen for indberetning af gødningsregnskab den 31. marts 2017, fordi den økonomiske konsekvens af manglende tilmelding (afgift på handelsgødning) er ude af proportioner med overtrædelsens karakter.

NaturErhvervstyrelsen bemærker, at det følger af lovens § 2, stk. 6, at tilmelding skal ske i planperioden. NaturErhvervstyrelsen bemærker endvidere, at manglende tilmelding ikke er en overtrædelse, men at der er tale om et afgiftsspørgsmål.

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at der bør gives mulighed for at nystartede virksomheder, der ikke opfylder kravet om årlig momspligtig omsætning indenfor planteavl eller husdyravl, men som har et gødningsbehov til en produktion, der senere vil blive momspligtig, kan undlade at betale eller få refunderet gødningsafgiften.

NaturErhvervstyrelsen bemærker, at afgiftsreglerne henhører under skatteministeriets ressort. I forhold til muligheden for at tilmelde sig Register for Gødningsregnskab er det i loven fastsat hvilke virksomheder, der kan tilmelde sig registret. NaturErhvervstyrelsen har noteret sig bemærkningen, og vil tage det op i forbindelse med den kommende revision af loven.

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at anmodning om optagelse i Register for Gødningsregnskab vis Tast selv-service bør gøres mere smidigt, så det f.eks. bliver muligt at vedhæfte dokumentation for landbrugsproduktion.

NaturErhvervstyrelsen arbejder løbende på at gøre systemet mere smidigt, og vil overveje en mulig løsning i forbindelse med evaluering af systemet.

Til § 5

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker at der i forbindelse med overgang til en ren digital ansøgningsprocedure for brødhvedetillæg ikke er behov daglige opgørelser, og foreslår derfor en ændret formulering. Det samme gør sig gældende i forhold til § 7.

NaturErhvervstyrelsen har indarbejdet forslaget til en ændret formulering i bekendtgørelsens § 5 og har ligeledes ændret i formuleringen af § 7.

Til § 7

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker at der i forbindelse med overgang til en ren digital ansøgningsprocedure for brødhvedetillæg ikke er behov at grovvare- eller møllervirksomheden skal attestere ansøgningen.

NaturErhvervstyrelsen har taget bemærkninger til efterretning og har ændret i formuleringen af § 7, stk. 1.

Til § 8

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker at den sidste sætning i § 8, stk. 2, omkring høst-udbytte medfører en urimelig restriktion i udbytteopgørelsen: Reglen bør ifølge organisationerne være, at hvis 2014/2015 høsten ikke er solgt, så skal udbyttet beregnes som gennemsnit af de foregående 4 år, dvs. højeste udbytte udelades ikke. Det samme anføres at måtte gælde, hvis jordbruger i ét af de foregående 5 år ikke har haft afgrøden eller ikke har kunnet anvende dokumentation af udbytte, fordi den f.eks. er opfordret.

NaturErhvervstyrelsen bemærker, at sætningen er tilføjet for at præcisere gældende praksis. Sætningen bibeholdes derfor.

Til § 10

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at det bør være muligt at overføre gødskningskvote mellem to planperioder.

NaturErhvervstyrelsen bemærker, at loven ikke rummer mulighed for at tillade overførsel af overskydende kvote til næste planperiode. For at regelsættet og kontrollen kan fungere, er der behov for at kvælstofkvoten og kvælstofforbruget opgøres pr. planperiode.

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at fristen for indberetning af forøgelse af kvælstofkvoten ved konvertering af efterafgrøder skal ændres til 31. august 2016, svarende til fristen for indberetning af efterafgrøder.

NaturErhvervstyrelsen bemærker, at jordbruger i forbindelse med gødningsplanlægningen skal kunne opgøre gødningskvoten. NaturErhvervstyrelsen finder således ikke anledning til at ændre fristen.

Til § 12

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at fristen for indberetning af oplysninger efter afmeldelse fra Register for Gødningsregnskab uforandret bør være 31. marts 2017.

NaturErhvervstyrelsen bemærker hertil, at afmelding fra registret af hensyn til de virksomheder, der afsætter gødning, bør ske inden for planperioden. Bemærkningen imødekommes derfor ikke.

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at der fortsat skal være mulighed for at bedrifter under 25 ha kan indsende gødningsregnskabet på papirskema, ligesom det skal være muligt efter ansøgning at fravige kravet om elektronisk indberetning af gødningsregnskabet.

NaturErhvervstyrelsen kan ikke imødekomme bemærkningen, da der er et overordnet mål om at digitalisere den offentlige sektor og dermed også forenkle kommunikationen mellem det offentlige og borgerne. Langt hovedparten af indberetningerne foretages allerede elektronisk. Elektronisk indberetning giver jordbruger flere mulighed for at få hjælp til indberetningen.

Til § 16

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at der ved beregning af indhold af kvælstof i husdyrgødning ud fra foder skal gives samme muligheder for at bruge egne tal ved svin og fjerkræ som ved kvægbrug.

NaturErhvervstyrelsen bemærker, at der allerede foretages en korrektion på landsplan for proteinindhold for det enkelte høstår, hvorfor bemærkningen ikke imødekommes.

Til § 22

Landbrug & Fødevarer og SEGES mener, at der skal være lettere adgang til at rette i lageropgørelser af husdyrgødning, da krav om fysisk lageropgørelse eller anden dokumentation i praksis giver unødigt store problemer, hvis det viser sig, at der er sket fejl i indberetningen.

NaturErhvervstyrelsen skal hertil bemærke, at hele gødningsindberetningssystemet er opbygget som et indberetningssystem (en "selvangivelse"). Mulighed for efterfølgende at rette i indberetningen vil ikke harmonere med dette system og vil umuliggøre en effektiv kontrol.

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at det i praksis har vist sig vanskeligt at administrere afgræsning af får i vintermånederne idet der i milde efterår/vintre kan ske afgræsning længere end til 1. oktober, og arealer som afgræsses kan give udbyttet i vinterperioden, der hører til en norm efteråret forinden. Derfor foreslå perioden i bestemmelsen ændret.

NaturErhvervstyrelsen skal hertil bemærke, at det vil medføre en uklarhed i reglerne, hvis der gælder en forlænget planperiode for husdyrgødning, der er forskellig fra planperioden for handelsgødning/anden organisk gødning. Bemærkningen imødekommes derfor ikke.

Til § 26

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at det bør være muligt, at anvende overdragelseserklæringen alle dage om året, da det kan give problemer med at få overført efterafgrøder fra en virksomhed til en anden.

NaturErhvervstyrelsen kan oplyse, at der ikke længere er krav om overdragelseserklæring for at overdrage efterafgrøder. Det bemærkes i den forbindelse, at såvel afgiver som modtager, på samme måde som i dag, fortsat skal indberette oplysninger om udlagte efterafgrøder og overdragelsen i Tast selv.

Til § 34

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at NAER's regler bør foreligge snarest muligt og inden bekendtgørelsens ikrafttræden.

NaturErhvervstyrelsen bemærker, at bestemmelsen viderefører en enslydende bestemmelse fra seneste bekendtgørelse. Der er ikke foretaget ændringer i NaturErhvervstyrelsens administration i forhold til tidligere.

Til § 38

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at henvisningen til § 7, stk. 2, skal slettes.

NaturErhvervstyrelsen har slettet henvisningen.

Til bilag 1, tabel 1

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at der mangler en udbyttekorrektionsfaktor på 0,1 kg N pr. hkg.

NaturErhvervstyrelsen har for gulerødder tilføjet den manglende udbyttekorrektionsfaktor.

Landbrug & Fødevarer og SEGES spørger til om ændringer i reglerne for permanent græs medfører ændringer i afgrødekoderne 273, permanent lucerne, og 277, permanent kløver.

NaturErhvervstyrelsen har ikke taget stilling til betydningen for opsætningen af bekendtgørelsen, men vil tage det med ved ændring af bekendtgørelsen. En ændring vil ikke have betydning for jordbrugerne.

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at for grøntsager dækker "vandet jord" alle jordtyper.

NaturErhvervstyrelsen har tilrettet bilaget.

Til bilag 1, tabel 3

Landbrug & Fødevarer og SEGES bemærker, at der i note 2 i oversigten med græssende DE bør tilføjes at græssende DE, der kun opholder sig på bedriften en del af året, også skal multipliceres med en faktor 2.

NaturErhvervstyrelsen har i bekendtgørelsen imødekommet bemærkningen